

AB-Brüksel

Brüksel'de Bir Hafta

TÜSİAD

2024 / 42

TÜSİAD

25 Kasım 2024

BU SAYIDA:

AB - KIBRIS
AB KURUMLARI
AB - ARNAVUTLUK
İKLİM
ENERJİ
ORMANSIZLAŞMANIN ÖNLENMESİ
REKABET
YAPAY ZEKA
SCHENGEN ALANI

TÜSİAD BUSINESS EUROPE ÜYESİDİR AVRUPA İŞ DÜNYASI KONFEDERASYONU

İSTANBUL	tusiad@tusiad.org
ANKARA	ankoffice@tusiad.org
BRUSSELS	bxloffice@tusiad.org
BERLIN	berlinoffice@tusiad.org
LONDON	londonoffice@tusiad.org
PARIS	parisoffice@tusiad.org
WASHINGTON DC	usoffice@tusiad.org

www.tusiad.org

13, AVENUE DES GAULOIS B-1040 BRUXELLES T: +32 2 736 4047

HAZIRLAYANLAR : Dilek İştar Ateř – Dilek Aydın

AB - Kıbrıs

- Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı Ersin Tatar 21 Kasım'da Brüksel'de temaslarda bulundu. Cumhurbaşkanı Ersin Tatar ilgili açıklamasında Ada'nın geleceğine ilişkin herhangi bir çözümün egemen eşitlik temelinde olması gerektiğini vurguladı. Bu çerçevede AB ile ilişkilerde enerji başta olmak üzere pozitif gündem odaklı, birçok alanda işbirliğine açık olduklarını ifade etti. Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri Antonio Guterres ile kararlaştırılan, Yunanistan ile Türkiye'nin de katılmasında mutabık kalınan gayriresmi nitelikteki görüşmenin 2025 yılı Ocak ayının sonunda gerçekleşmesinin beklendiğini açıkladı. [İnternet bağlantısı için](#)

AB Kurumları

- Ursula Von der Leyen Başkanlığındaki AB Komisyonu'nun güven oylaması 27 Kasım Çarşamba günü Strazburg'da Avrupa Parlamentosu Genel Kurulu'nda gerçekleştirilecek. Yeni AB Komisyonu'nun milletvekillerinin güvenoyunu alması sonrasında

1 Aralık tarihinde göreve başlaması bekleniyor. [İnternet bağlantısı için](#)

AB - Arnavutluk

- AB ve Arnavutluk arasında **Güvenlik ve Savunma Ortaklığı** Anlaşması kabul edildi. AB ve Arnavutluk'un güvenlik ve savunma konularında diyalog ve işbirliğini geliştirmeyi amaçladığı ve bu yeni siyasi çerçevenin, ortak güvenlik zorluklarının ele alınması için her iki tarafın birlikte çalışma kararlılığını yansıttığı belirtiliyor.

AB Dış Eylemler Dairesi tarafından yapılan açıklamada Rusya'nın Ukrayna'ya saldırısının AB içinde ve AB'nin yakın ortaklarıyla işbirliğinin önemini ortaya koyduğu ifade ediliyor ve AB üyeliğine aday Arnavutluk'un güvenlik ve savunma alanlarında

AB'nin yakın ortağı olduğu ve AB Ortak Savunma ve Güvenlik Politikası operasyonlarına etkin şekilde katıldığı belirtiliyor. Kriz yönetimi, Ukrayna'ya destek, hibrit tehditlerle mücadele, siber güvenlik, sınır yönetimi kapasitesi gibi kilit alanlarda AB ve Arnavutluk arasındaki işbirliğinin güçlendirilmesinin amaçlandığı açıklanıyor.

AB Temmuz 2024 tarihinde Arnavutluk Silahlı Kuvvetleri'ne Avrupa Barış Fonu kapsamında 13 milyon Euro destek sağlamaya karar vermişti. [İnternet bağlantısı için](#)

İklim

- Azerbaycan'ın başkenti Bakü'de düzenlenen Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Konferansı (**COP29**) gelişmekte olan ülkelere yönelik yeni iklim finansmanı hedefi üzerine mutabakat ile sonuçlandı. Yeni İklim Finansmanı Toplu Nicel Hedefi gelişmekte olan ülkelerin vatandaşlarını ve ekonomilerini iklim değişimine uyumlamaları ve temiz enerji geçişine hazırlamalarına yardımcı olmayı amaçlıyor. Gelişmiş ülkelerin iklim finansmanı için yılda 100 milyar dolar seferber etme taahhüdü (İklim Finansmanı Toplu Nicel Hedefi) 2025 yılına kadar uzatılmıştı ve gelişmekte olan ülkelere bu tarihten sonra yapılacak yardım tutarı üzerine uzlaşa sağlanamamıştı.

COP29 tamamlanırken varılan uzlaşa sayesinde gelişmiş ülkelerin, gelişmekte olan ülkelere iklim finansmanı olarak sağlayacağı yardım **2035 yılına** kadar yıllık **300 milyar USD** olarak belirleniyor. COP29 karar metninde ayrıca, gelişmekte olan ülkelere kamu ve özel kaynaklardan 2035 yılına kadar sağlanacak finansmanın yıllık 1,3 trilyon USD düzeyine ulaşması için tüm aktörlerin birlikte çaba göstermesi hedefi yer alıyor.

Zirvede kabul edilen diğer kararlardan bazıları:

- **Küresel Karbon Piyasası:** Birleşmiş Milletler tarafından desteklenecek küresel düzeyde karbon piyasası oluşturulması amacıyla genel çerçevenin belirlenmesi için Madde 6.4 İzleme Kurulu'nun görevlendirilmesi.

- Ülkeden ülkeye ticaret konusunda (Madde 6.2), ülkelerin karbon kredisi ticaretini nasıl yetkilendirecekleri ve kayıt işlemlerinin nasıl olacağı konusuna açıklık getirilmesi.
- **Toplumsal Cinsiyet Eşitliği:** Toplumsal cinsiyet eşitliği ilkesinin iklim politikalarına entegre edilmesi için önlemler alınması. [İnternet bağlantısı için](#)

Enerji

- AB Komisyonu, **Yunanistan**, Avrupa Yatırım Bankası arasında “Yunan Adalarının Karbondan Arındırılması Fonu” üzerine anlaşma imzalandı. Söz konusu fonun finansmanının AB Emisyon Ticaret (ETS) Sistemi kapsamında yaklaşık 2 milyar Euro değerindeki 25 milyon adet ETS tahsisinin açık artırma yoluyla satışından karşılanacağı belirtiliyor. Elde edilecek gelirin yarısından fazlasının fotovoltaik sistemler, açık deniz rüzgar çiftlikleri ve bağımsız depolama sistemleri dahil olmak üzere Yunan adalarında yenilenebilir enerji tedariki yatırımlarına ayrılacağı açıklanıyor. Ayrıca, elektrikli araçlar için şarj istasyonları ve elektrik bağlantıları gibi projeler aracılığıyla yenilenebilir enerji kullanım alanlarının artırılmasına destek verileceği belirtiliyor. İklim uyumu ve aşırı hava olaylarına karşı dayanıklılığın güçlendirilmesi amacıyla yürütülecek çalışmaların da fon kapsamında finanse edileceği belirtiliyor. [İnternet bağlantısı için](#)

Ormansızlaşmanın Önlenmesi

- Ormansızlaşmanın Önlenmesi Tüzüğü'nün uygulanmaya başlayacağı tarihin 12 ay süreyle ertelenmesi yönündeki AB Komisyonu önerisine ilişkin **üçlü müzakerelerin** birinci turunun **27 Kasım**'da Avrupa Parlamentosu, AB Konseyi ve AB Komisyonu arasında düzenlenmesi bekleniyor. Üçlü müzakerelerin uzlaşyla sonuçlanmaması halinde AB Komisyonu'nun 12 ay erteleme önerisi kabul edilmemiş olacağı için, tüzüğün öngörüldüğü gibi 30 Aralık 2024 tarihinden itibaren uygulanmaya başlayacağı belirtiliyor.

Ormansızlaşmanın Önlenmesi Tüzüğü'nün uygulanmaya başlayacağı tarihin 12 ay süreyle ertelenmesi yönündeki AB Komisyonu önerisine ilişkin kararın 14 Kasım'daki Avrupa Parlamentosu (AP) oylamasında kabul edilmesi üzerine AB Konseyi 16 Ekim'de onayladığı tutumunu teyit eden bir açıklama yayımladı. AB Konseyi'nin açıklamasında Haziran 2023 tarihinden itibaren yürürlükteki tüzüğün uygulanmaya başlanması için belirlenen 30 Aralık 2024 tarihinin 12 ay ertelenmesinin, AB ülkeleri ve üçüncü ülkelerdeki ilgili tüm işletmelerin durum tespiti yükümlülüklerini yerine getirebilmelerine tümüyle hazır olmalarına imkan tanıyacağı ve yasanın uygulanmasına dair hukuki kesinlik getireceği ifade ediliyor. Ancak, erteleme olabilmesi için AB Komisyonu önerisinin 30 Aralık 2024 tarihine kadar kabul edilmesi, imzalanması ve AB Resmi Gazetesi'nde yayımlanması gerektiği hatırlatılıyor.

AB Komisyonu erteleme önerisi AP'de görüşülmüş ve 14 Kasım tarihli Genel Kurul'daki oylamada onaylanmıştı. Ancak, Merkez Sağ Parti (EPP) öneriyi onaylarken ilave olarak asıl yönetmeliğin içeriğine ilişkin değişiklik önerileri ileri sürmüştü. Oylamada kabul edilen bu öneriler yeni bir “risksiz” (No Risk) kategorisinin yönetmelik kapsamında ülke sınıflandırmalarına dahil edilmesini hedefliyor. [İnternet bağlantısı için](#)

Rekabet

- AB Komisyonu **veri merkezi inşaatı** sektöründe bazı şirketlerin rekabet ihlallerinde (AB Antlaşması'nın 101. maddesi) bulunduğu şüphesi sonucunda habersiz denetimler başlatıldığını açıkladı. AB Komisyonu'nun özellikle işgücü transferini engelleyen anlaşmalar (“no-poach agreements”) gibi gizli işbirliği yürütülmesi olasılığını incelediği belirtiliyor. Şirketlerde gerçekleştirilen habersiz denetimlerin ön inceleme niteliğinde olduğu ve AB Komisyonu'nun ilgili şirketlerden bilgi istediği belirtiliyor.

AB Komisyonu'nun rekabet karşıtı davranışlara yönelik soruşturmalarının tamamlanması için belirli bir zaman sınırı bulunmuyor; sürenin uzunluğu

davanın karmaşıklığı ve şirketlerin işbirliğini kabul etmelerine bağlı olarak değişebiliyor. [Internet bağlantısı için](#)

Yapay Zeka

- Avustralya, Kanada, AB, Fransa, Japonya, Kenya, G. Kore, Singapur, Birleşik Krallık ve ABD'nin yapay zeka güvenliğinden sorumlu kurumları Uluslararası Yapay Zeka Güvenliği Enstitüleri Ağı'nın ilk toplantısı için 20-21 Kasım tarihlerinde San Francisco'da bir araya geldi. 21 Mayıs 2024'te Yapay Zeka Seul Zirvesi sırasında yayımlanan "Yapay Zeka Güvenliği Bilimi Alanında Uluslararası İşbirliğine Yönelik Seul Niyet Beyanı" temelindeki bu girişim, yapay zeka güvenliği konusunda uluslararası işbirliği geliştirilmesinin yeni bir aşaması olarak değerlendiriliyor.

Uluslararası Yapay Zeka Güvenliği Enstitüleri Ağı, yapay zekanın güvenlik risklerini ve en iyi uygulamaları ele almak üzere teknik uzmanlığın bir araya getirildiği işbirliği platformu görevi üstlenerek, dört alana odaklanacak:

- **Araştırma:** Gelişmiş yapay zeka sistemlerinin riskleri ve kapasitesi üzerine araştırmaları ilerletmek amacıyla bilim dünyasıyla işbirliği yürütülmesi ve yapay zeka güvenliğini güçlendirmek için temel bulguların paylaşılması.
- **Test:** Ortak test çalışmaları yürütülmesi ve yerel değerlendirmelerden gelen sonuçların paylaşımı dahil olmak üzere gelişmiş yapay zeka sistemlerinin test edilmesi için en iyi uygulamaların geliştirilerek paylaşılması.
- **Rehberlik:** Gelişmiş yapay zeka sistemleri test sonuçlarını yorumlamaya yönelik ortak yaklaşım geliştirilmesi ve bu sayede tutarlı ve etkili yanıtlar elde edilmesinin sağlanması.
- **Katılım:** Bilgi ve teknik araçların paylaşımı sayesinde yapay zeka güvenliği bilimine katılımın artmasının sağlanması. [Internet bağlantısı için](#)

Schengen Alanı

- İçişlerinden Sorumlu AB Komiseri Ylva Johansson **Romanya ve Bulgaristan'ın** 2025 yılının başından itibaren Schengen Alanı'nın tam üyesi olabileceğini ve bu yöndeki nihai kararın 12 Aralık'ta düzenlenecek AB İçişleri Bakanları Konseyi'nde görüşülerek alınacağını ifade etti.

Romanya ve Bulgaristan'ın 2023 yılında Hırvatistan ile birlikte Schengen Alanı'na katılımı bekliyordu ancak, Avusturya ve Hollanda'nın çeşitli nedenlerle karşı çıkması nedeniyle her iki ülkenin de Schengen Alanı'na tam katılımı sağlanamamıştı. 2024 yılından itibaren Romanya ve Bulgaristan ile AB içi hava ve deniz ulaşımındaki kontroller kaldırılmış olmakla birlikte, kara sınırlarından geçişlerdeki kontrollere halihazırda devam ediliyor. [Internet bağlantısı için](#)

BRÜKSEL'DE GELECEK AY

AB Kurumları

- 6 Aralık, Ulaştırma, Telekomünikasyon ve Enerji Konseyi (Telekom)
- 9-10 Aralık, Tarım ve Balıkçılık Konseyi
- 12-13 Aralık, Adalet ve İçişleri Konseyi
- 17 Aralık, Çevre Bakanları Konseyi

Konferanslar

- 2 Aralık, "Unpacking COP29: What's next for global climate action?", www.epc.eu
- 5 Aralık, "Leading Europe in the new era: What skills and strategies do we need?", www.epc.eu
- 12 Aralık, "Geopolitics, trade blocs, and the fragmentation of world commerce", www.bruegel.org